

Griep epidemie duurt voort

Nieuwsbrief Influenza- Surveillance 2014-2015

Een uitgave van: Nationaal Influenza Centrum (NIC): Rotterdam (Erasmus MC), Bilthoven (RIVM); Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (NIVEL); Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ).

Influenzasituatie in Nederland

De klinische influenza-activiteit in Nederland bleef in week 4 van 2015 op ongeveer hetzelfde niveau als in de twee voorgaande weken. In week 2 meldden zich per 10.000 inwoners 13,8 patiënten met een influenza-achtig ziektebeeld (IAZ) bij één van de NIVEL-peilstation-huisartsen, in week 3 lag dit aantal op 11,9 en in week 4 op 14,2 (figuren 1 en 2). Er is nu voor de achtste achtereenvolgende week sprake van een milde griep epidemie. De dominantie van influenzavirus subtype A(H3N2) blijft onveranderd groot.

Bij de leeftjidsverdeling van de IAZ-patiënten is vooral de groep kinderen van 0 - 4 jaar sterk vertegenwoordigd, maar ook de 65-plussers raadpleegden in week 4 dikwijls de huisarts met klachten van IAZ (figuur 5).

Virusdetecties: peilstationpatiënten

Influenzavirus subtype A(H3N2) blijft de huidige griep epidemie beheersen. In week 4 van 2015 werden bij 31 patiënten met een IAZ neus- en keelmonsters afgenomen door peilstation-huisartsen participierend in NIVEL Zorgregistraties (figuur 4). Hierin werd door het Nationaal Influenza Centrum (NIC), locatie RIVM, 13 maal (42%) influenzavirus gedetecteerd: 12 maal (92%) type A(H3N2) en éénmaal (8%) type B (van de fylogenetische lijn B/Yamagata/16/1988, die in het huidige vaccin is vertegenwoordigd) (figuur 3). Daarnaast werd 4 maal (13%) rhinovirus en één maal (3%) RSV gedetecteerd.

In neus- en keelmonsters afkomstig van 23 patiënten met een luchtweginfectie zonder typische klachten van griep (ARI) werd viermaal (17%) influenzavirus subtype A(H3N2) aangetoond. Daarnaast werd 3 maal (13%) rhinovirus en éénmaal (4%) RS-virus gevonden.

Virusdetecties: influenzapatiënten herkend door diagnostische laboratoria

Bij het NIC, locatie Erasmus MC, werden vanuit diagnostische laboratoria dit seizoen tot nu toe 709 influenzavirussen aangeleverd (figuur 4).

Van deze 709 influenzavirussen waren er 699 (99%) van het A-type en 10 van het B-type, waarvan tenminste drie behoorden tot de fylogenetische lijn B/Yamagata/16/1988 (van zeven B-virussen is de lijn niet bepaald). Van de 699 influenza A-virussen waren er 335 (48%) van het subtype A(H3N2) en 21 (3%) van subtype A(H1N1)pdm09; 343 influenza A-virussen (49%) werden nog niet gesubtypeerd.

Fylogenetische analyse van influenzavirus subtype A(H3N2) virussen uit Nederland

Van 31 influenza A(H3N2)-virussen uit Nederland is door het NIC de positie in de fylogenetische boom bepaald. Negen hiervan behoren tot een subgroep (clade 3C.3), waarvan de WHO heeft gerapporteerd dat de betreffende virussen antigenetisch niet verschillen van het A/Texas/50/2012 virus dat de A(H3N2)-component is van het voor dit seizoen gebruikte griepvaccin. De overige 22 A(H3N2)-virussen behoren genetisch tot andere subgroepen (clade 3C.2a en 3C.3a) die volgens de WHO antigenetisch wel verschillen van het A/Texas/50/2012 virus. Deze gegevens suggereren dat het huidige vaccin suboptimaal werkzaam is tegen een deel van de influenza A(H3N2)-virussen, het subtype dat dit seizoen domineert. Aangezien de A(H3N2)-component van het vaccin voor het zuidelijk halfrond al is aangepast, zullen wij ook de antigenetische verwantschappen van de huidige epidemische stammen met de nieuwe vaccinstam onderzoeken.

Influenzasituatie in Europa

Er is nog steeds weinig griep in de Europese regio van de WHO maar in het algemeen neemt de klinische influenza-activiteit er toe. Over week 3 van 2015 meldden 27 van de 43 rapporterende landen lage klinische influenza-activiteit maar in 16 landen is deze gestegen tot matig (15 landen) of hoog (Italië) (*Flu News Europe*).

Evenals in Nederland, domineert in de Europese regio influenza subtype A(H3N2). De meeste van de in deze regio genetisch onderzochte A(H3N2)-virussen behoren tot bovengenoemde clade 3C.2a.

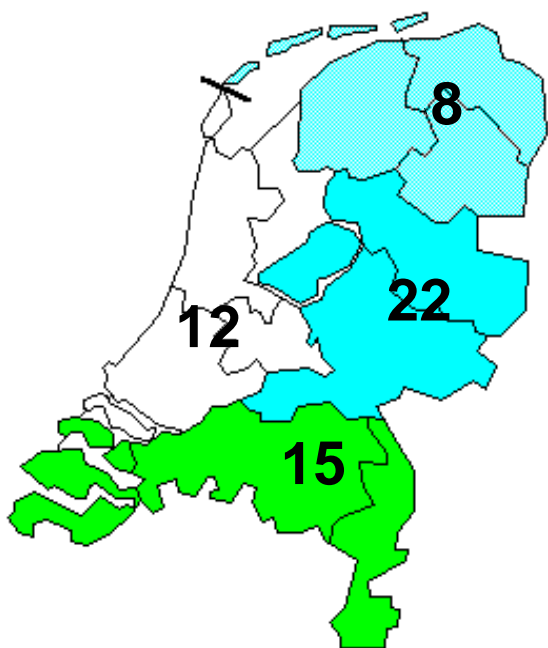

Fig.1. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde influenza-achtige ziektebeelden (IAZ) per 10.000 inwoners per regio in week 4 van 2015 (bron: NIVEL, voorlopige gegevens).

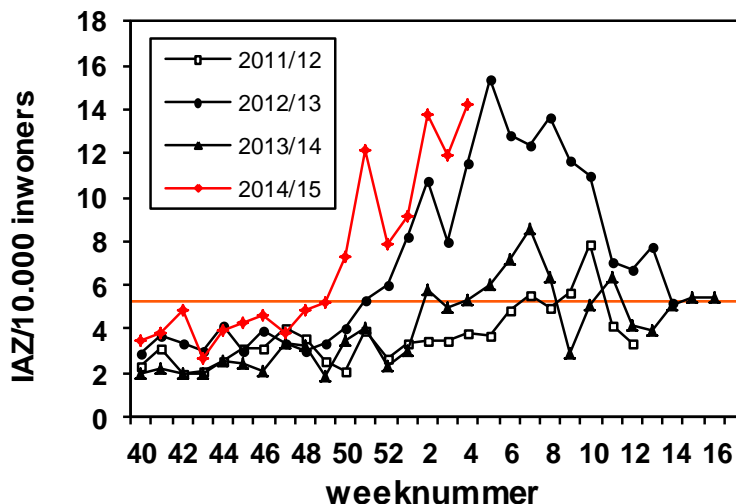

Fig.2. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde patiënten met IAZ in 2011-2015 per week en per 10.000 inwoners (bron: NIVEL). De oranje lijn geeft de epidemisch drempel weer.

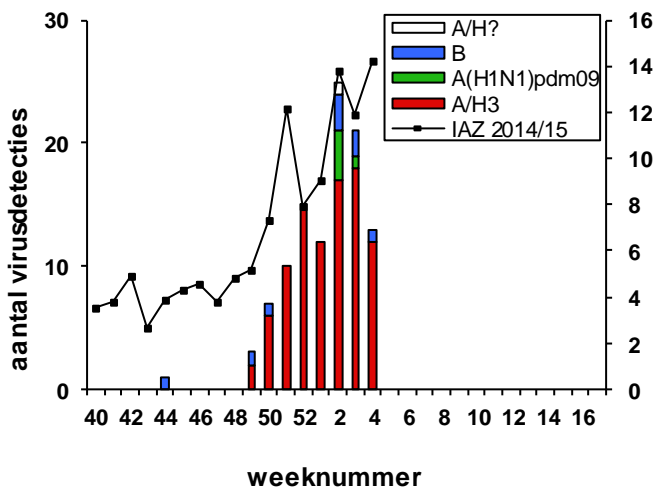

Fig. 3. Aantallen monsters van huisartspatiënten met een IAZ waarin influenzavirus is gedetecteerd, (as links), en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (as rechts) (bron: resp. RIVM en NIVEL).

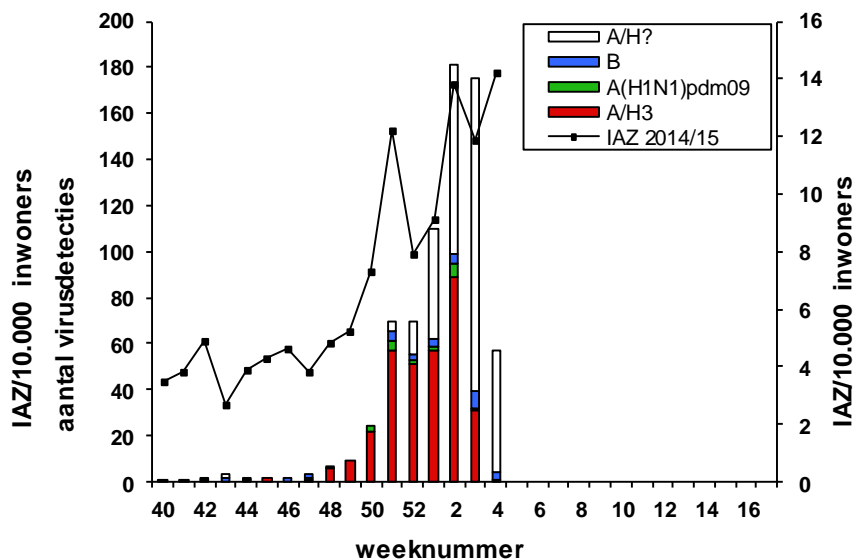

Fig. 4. Aantallen door het Erasmus MC gedetecteerde en naar het Erasmus MC vanuit diagnostische laboratoria opgestuurde virussen (as links) en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (as rechts) (bron: resp. EMC en NIVEL).

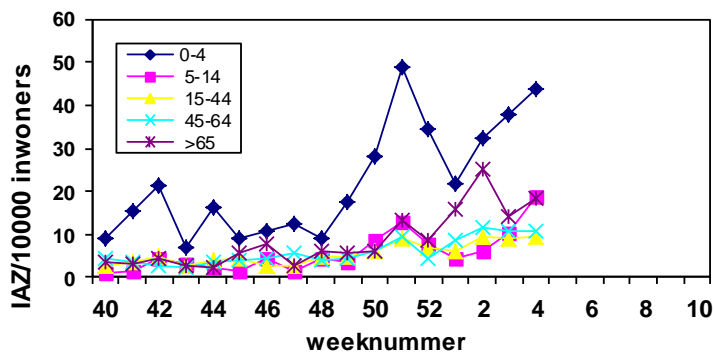

Fig. 5. Leeftijdsverdeling van het aantal door peilstation-huisartsen geregistreerde IAZ per week en per 10.000 inwoners (bron: NIVEL).

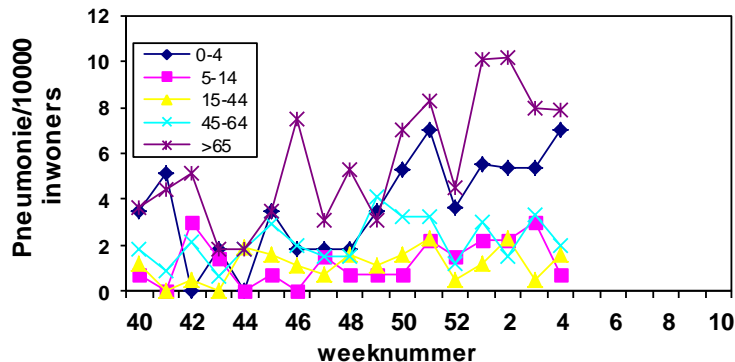

Fig. 6. Leeftijdsverdeling van het aantal door peilstation-huisartsen geregistreerde pneumonieën per week en per 10.000 inwoners (bron: NIVEL).

Vaccinsamenstelling voor het seizoen 2014/15

(Sub)type:	Stam gelijkend op:
A(H1N1)pdm09	A/California/7/2009
A(H3N2)	A/Texas/50/2012
B	B/Massachusetts/2/2012 *

* van de fylogenetische lijn B/Yamagata/16/88

De Nieuwsbrief ook op Internet

De Influenza-Nieuwsbrief is ook te vinden op:
<http://www.virosciencelab.com>
<http://www.virology.nl>
<http://www.nivel.nl>
<http://www.rivm.nl/Griep>

**Nieuwsbrief
 Influenza-Surveilliance
 2014-2015**

Colofon

Deze Nieuwsbrief komt tot stand door samenwerking van de volgende instanties en personen:

IGZ, Den Haag
 Drs. Jan K. van Wijngaarden, arts,
 Hoofdinspecteur Volksgezondheid

NIVEL, Utrecht
 Dr. Gé A. Donker, huisarts en epidemioloog
 Coördinator peilstations, NIVEL Zorgregistraties eerste lijn

NIC: Prof. dr. Marion Koopmans, directeur

Erasmus MC, Rotterdam
 Prof. dr. Guus F. Rimmelzwaan
 Dr. Jan C. de Jong

RIVM, Bilthoven
 Dr. Adam Meijer
 Drs. Marit M. A. de Lange

Redactiesecretariaat:
 Maria Silva / Anouk Gideonse
 Nationaal Influenza Centrum
 Afdeling Viroscience, Erasmus MC, Postbus 2040,
 3000 CA Rotterdam